

den anden Maade og paa den anden Side tager den forvægede Indkomst paa den østjællandske og Masned Sundbanen med i Betragtning, kan det Rentetab, som her er Tale om, nemlig Renten af mellem 2 og 3 Milioner, altsaa ca. 100,000 Kr., let gaa tabt i Klatskillinger fra det ene Aar til det andet, saa paa den ene Maade, saa paa den anden, uden at man dog naar til et tilfredsstillende Resultat. Derril kommer endnu en Betragtning, og det er den, at skal Staten, hvad jeg tror, det ender med, selv bygge denne Bane, idet man jo vedblivende stiller den Forbring til Jærnbannerne, at de til en vis Grad skulle erstatte Hovedlandevejene, hvilket der jo efter den Erfaring, der er gjort, ikke kan være nogen Tvivl om, at man vil, da det har sine dybtstikkende Rødder, saa vil, naar man erindrer, at alt, hvad Staten gør, bliver dyrere og kostbarere, langt dyrere end om private gøre det, ligesom ogsaa Driften bliver langt dyrere, det begrænsede Offer, her stilles i Udsigt, ikke være af nær saa affrættende Natur som de Ofre, det forekommer mig, at man har Udsigt til at skulle bringe snart paa den ene, snart paa den anden Maade, naar dette Tilbud forkaftes, og saa kan Resultatet dog blive, at man tilsidst faar baade dyrere og kostbarere Jærnbaner at bygge og drive i disse Egne. Her er i Virkeligheden et Forslag om Hjælp til Selvhjælp — om jeg maa bruge dette Udtryk, som ganske vist tiltaler mig efter min Opfattelse af Statens Forhold til Kommunen og de private. — Den Betragtning, som den højtærede Minister gjorde gældende om Preferenceaktier, kan jeg ligesom flere andre ærede Medlemmer ikke dele. Naar et fremmed Selskab er solidt, og det maa vi gaa ud fra her, og kan bygge Jærnbanen godt og billigt, maa man antage, Ministeren er i Stand til i de paagældende Tilfælde at sikre baade sig og Staten saaledes, at der ikke kan finde Misbrug Sted, og man maa da overlade til Koncessions-søgeren selv at afgøre, om han tror at kunne faa Udbytte af sine Penge eller ikke. Det forekommer mig fra Statens Side at være det landsfaderlige gammeldags Standpunkt at ville anstille Underjøgelse og advare den fremmede i saa Henseende, og man har jo set før, at baade fremmede og private med stor Optimisme er gaaede ind paa den Slags Anlæg, som dog ere komne de paagældende Egne til Gode. Det forekommer mig egentlig, at det er uberettiget fra Statens Side at forhindre den paagældende Egn i at faa en Bane, naar den kan have væsentlige Fordele deraf, fordi det er fremmede Penge, som benyttes. Den højtærede Mini-

ster sagde, at derved kom de fremmede Penge til at regere Banerne; men at dette i nationaløkonomisk Henseende skulde have nogen Betydning, kan jeg ikke anse rigtigt; det forekommer mig ikke, at det er en holdbar Betragtning; thi i saa Fald maatte man ogsaa forbyde fremmede at købe danske Statsobligationer, og overhovedet søge at forhindre den Omjætning af fremmede og indenlandske Penge, som finder Sted i alle Lande. Kapitalen er bleven fuldstændig international i saa Henseende; der maa lægges ganske andre Hindringer i Vejen for, at Overgreb finde Sted, end at forhindre fremmede Kapitalers Anvendelse i Tilfælde som dette; man maa søge sin naturlige Betryggelse paa anden Maade end ved at forhindre Pengene fra at flyde fra det ene Land til det andet, thi dette lader sig dog ikke forhindre; disse Preferenceaktier kunne for øvrigt jo købes tilbage paa danske Hænder, og ingen veed jo overhovedet, naar man ellers udbyder større Beløb til offentlig Tegning, om de komme paa fremmede eller indenlandske Hænder.

Der er talt vidtløftig om disse Baner, og jeg skal derfor indskrænke mig til disse Bemærkninger. Jeg er ikke nogen begejstret Tilhænger af Forslaget. Jeg ser vel, at den højtærede Minister kan have Ret i mange af sine Betæneligheder, men den Frygt, jeg har for, at det kan stille sig saaledes, at vi skyde et Tilbud fra os, der i det hele maa siges at være det billigste og bedste, kan jeg ganske vist ikke fuldstændig værgе mig imod, og derfor forekommer det mig, at Forslaget bør nærmere tages under Overvejelse, og det skulde glæde mig, om den højtærede Minister ikke absolut vilde fastholde den Stilling, som han i Dag har hævdedet.

Judenrigsministeren (Singerlev):

Det ærede Medlem, der nu talte, er jo i en stor Vildfarelse, naar han tror, at jeg har gjort nationale Hensyn gældende. Dem har jeg ikke talt et Ord om. Jeg har udtrykt mig tydelig, men det ærede Medlem har ikke hørt, hvad jeg sagde. Jeg har lige overfor det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg), som hævdede, at det var Egnen, der tog Sagen i sin Haand, sagt: Nej, det bliver dem, der eje Preferenceaktierne, der blive Herrer over Forholdet. Det er min Mening, at naar der staar over 4 Millioner Preferenceaktier med de mindre betydelige Bidrag fra Egnen, Kommunens Bidrag og Statens Bidrag, saa bliver det Preferenceaktierne, der regere over dette Forhold. Det har jeg sagt, men jeg veed meget vel, at det kan have sin Betydning at saa fremmede Penge.